

Atraktivita řemeslných oborů

Únor 2016

Ptali jsme se rodičů, jak vidí další studium svých dětí,...

Metoda sběru

Online dotazování na Ipsos panelu respondentů

Cílová skupina

Rodiče dětí, které navštěvují 7. - 9. ročník ZŠ

Velikost vzorku

500 respondentů

Termín sběru dat

Leden 2016

Výzkumný nástroj

Standardizovaný dotazník o délce 15 minut

Legenda:

Značení
odpovědí rodičů

... a děti, jak vidí svou budoucnost ony.

Metoda sběru

Skupinové diskuse (90 min)

Cílová skupina

Děti 9. ročníků ZŠ, které zvažují jako střední vzdělání
řemeslný obor

**Počet
skupinových
diskusí**

2 skupinové diskuse (1 x Praha, 1 x Jihlava)

**Termín
skupinových
diskusí**

25. ledna 2016 Praha
27. ledna 2016 Jihlava

**Výzkumný
nástroj**

Scénář skupinové diskuse

Legenda:

Značení
odpovědí dětí

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Důležitost maturity

T2B

Využití řemeslného kroužku na ZŠ

T2B

Zajištění pracovního místa už v době studia

T2B

Podnikání dětí

T2B

Podpora dítěte ve studiu řemesla

T2B

Nejlépe hodnocená řemesla na základě atraktivity pro mladé, prestiže, výdělku a uplatnitelnosti

Elektrikářské obory

Topenářství a instalatérství

Klempířství, pokrývačství a tesařství

Rodiče pro své děti nejčastěji zamýšlí obory

Kuchař / číšník

Automechanik / Autoelektronik

Elektrikář / Elektromechanik

Atraktivita řemeslných oborů s novou generací nezmizí

Řemeslné obory zvažuje pro své děti 1/5 rodičů. Nejvíce jim konkurují střední odborné školy, kdy rodiče preferují, aby děti studovaly obory s širším zaměřením a zajistily si obecný přehled.

Prestiž řemesel

Většina rodičů věří, že se bude prestiž řemeslných oborů do budoucni zvyšovat. Děti jsou přesvědčeny, že rukodělná práce bude dobře ceněna a že si jí budou moci slušně vydělat na živobytí.

Studium

Výběr školy děti konzultují s rodiči, ale konečné rozhodnutí je na nich samotných. Často jsou brány ohledy na uplatnění v budoucni a na to, aby obor jedince bavil. Většina rodičů i dětí vnímá důležitost maturity.

Uplatnění

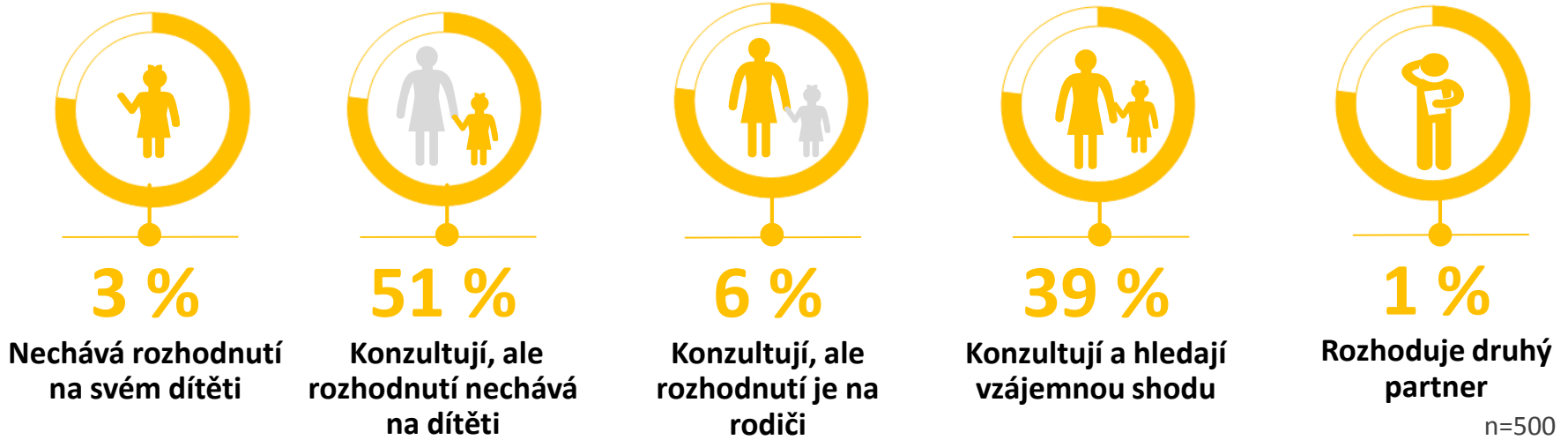
Děti věří, že je důležité i nadšení a píle, aby jim zvolený obor přinášel adekvátní odměnu. Pro lepší uplatnění by byla vítána praxe během studia a možnost si zajistit zaměstnání předem.

DALŠÍ STUDIUM

Rodiče často s dětmi jejich následné studium konzultují, především uplatnění do budoucna kvůli zkušenostem. Konečné rozhodnutí nechávají na dítěti, aby ho obor bavil.

Q1. Do jaké míry se podílíte na rozhodování o budoucím vzdělání Vašeho dítěte?

„Máma původně nechtěla, abych šel na sládku, ale přesvědčil jsem ji, že mě to bude bavit.“
Chlapec, Praha

„Naši se mnou řeší zejména to, aby mě to bavilo a abych potom měl šanci najít práci.“
Chlapec, Jihlava

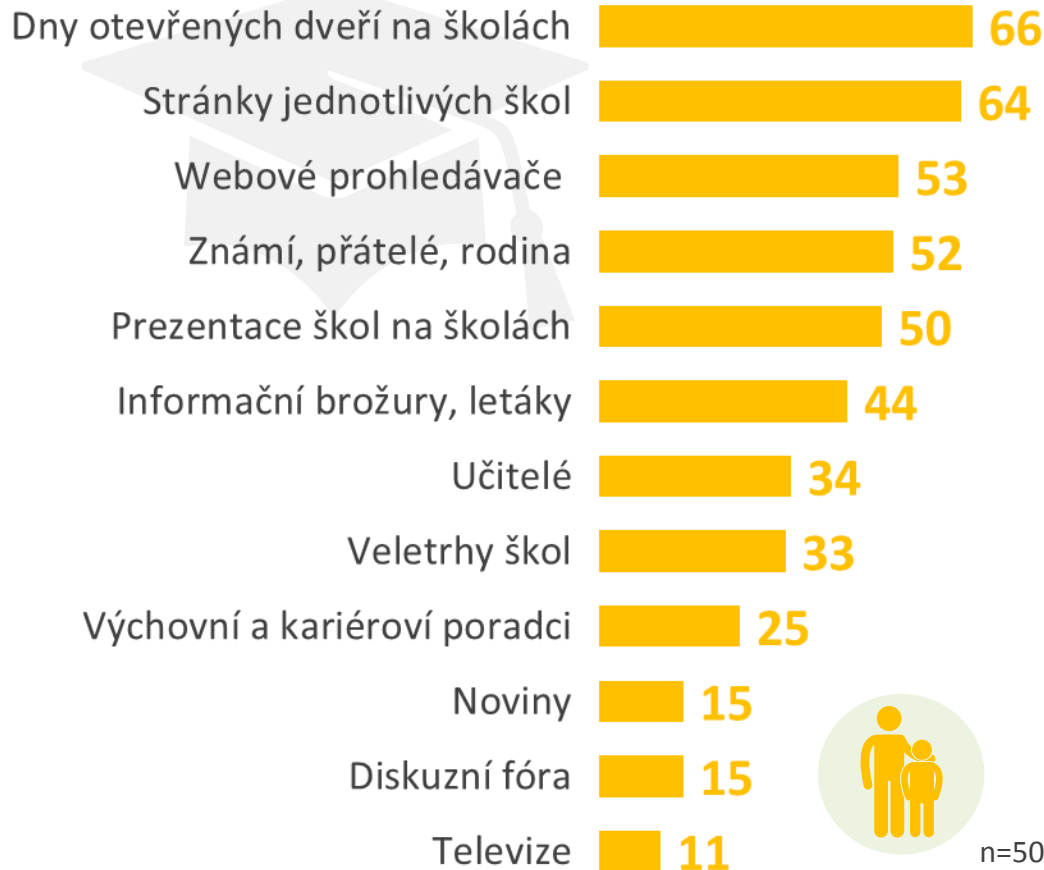

„Táta chtěl, abych měl maturitu, tak jsme našli stejný obor, který se dá zakončit maturitní zkouškou. Budu tam mít víc teorie, ale praxi si můžu vyzkoušet u táty, protože taky dělá elektrikáře.“
Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Podstatná zpráva je ta, že výběr neprobíhá autoritativně, ale že názor dítěte je velmi důležitý. Tím se potvrzuje, že vzbudit zájem o ruční dovednosti, např. na bázi zavedení dílen na ZŠ může pomoci řešit budoucnost řemeslných oborů.

Rodiče se informují na dnech otevřených dveří a stránkách jednotlivých škol. Děti naopak oceňují názory samotných studentů na veletrzích škol a exkurzích na školách.

Q10. Ze kterých zdrojů získáváte informace ohledně možností vzdělávání v ČR?

„Na dni otevřených dveří poznám, jak škola vypadá, ale podle mě se tam nepoznává kvalita učitelů. I na naší škole se tam učitelé přetvařují a vypadají mile, i když vím, že ve skutečnosti na nás nejsou hodní.“

Dívka, Praha

„Byl jsem na veletrhu středních škol, kde školy prezentovali studenti, kteří tam studují. To bylo super, bylo vidět, že je to baví.“

Chlapec, Praha

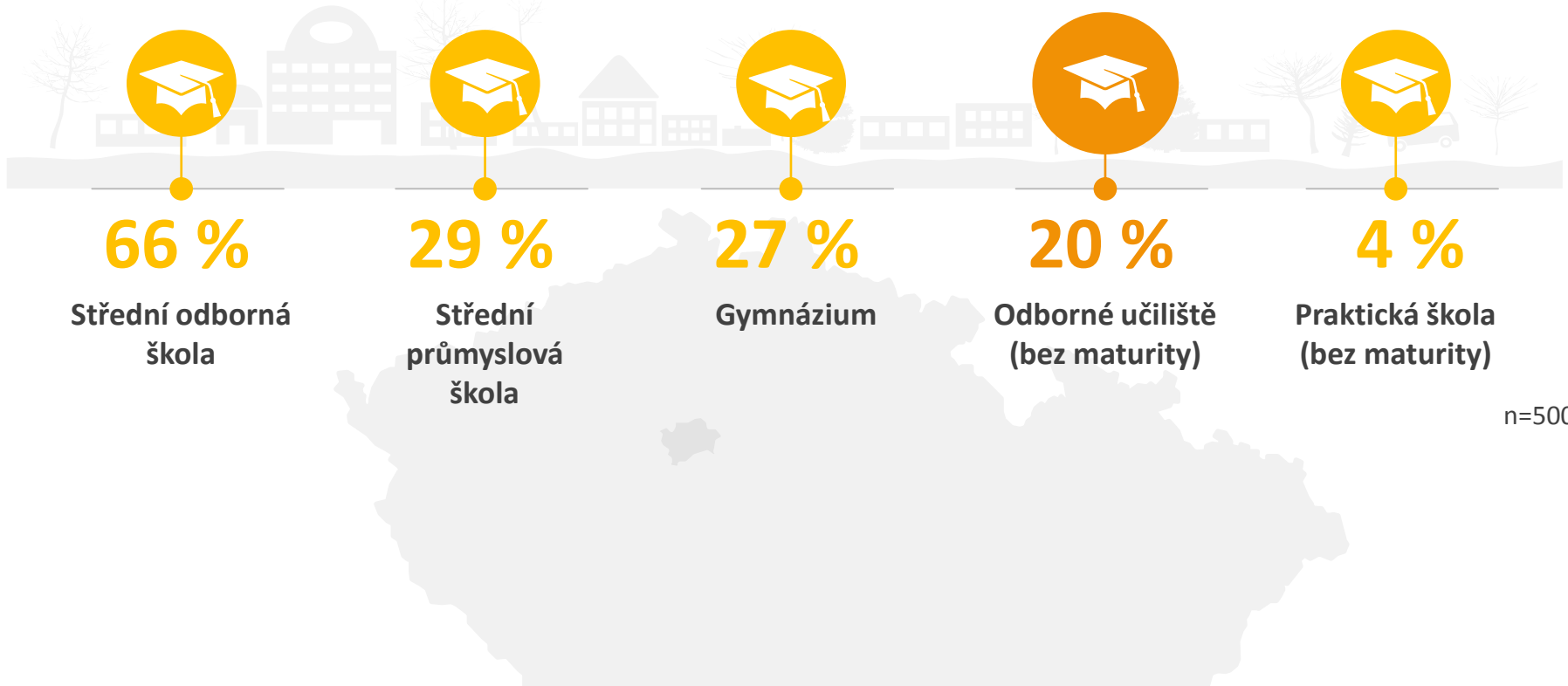
„Byli jsme se školou na exkurzi a na uměleckém kováři nám ukazovali výrobky, jak se studenti zlepšili od prvního ročníku, a dokonce jsme si mohli i něco vyzkoušet vytvořit, to se mi líbilo.“

Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Je patrné, že uchazeči se rozhodují na základě osobní návštěvy, ale důležitou roli sehrává i prezentace škol na internetu, sítích, rezervy jsou naopak v uchopení tématu ve sdělovacích prostředcích.

Téměř 7 z 10 rodičů zvažuje pro své dítě střední odbornou školu. Na odborné učiliště si pomýšlí 1/5 rodičů.

Q2. Které typy škol pro své dítě zvažujete?

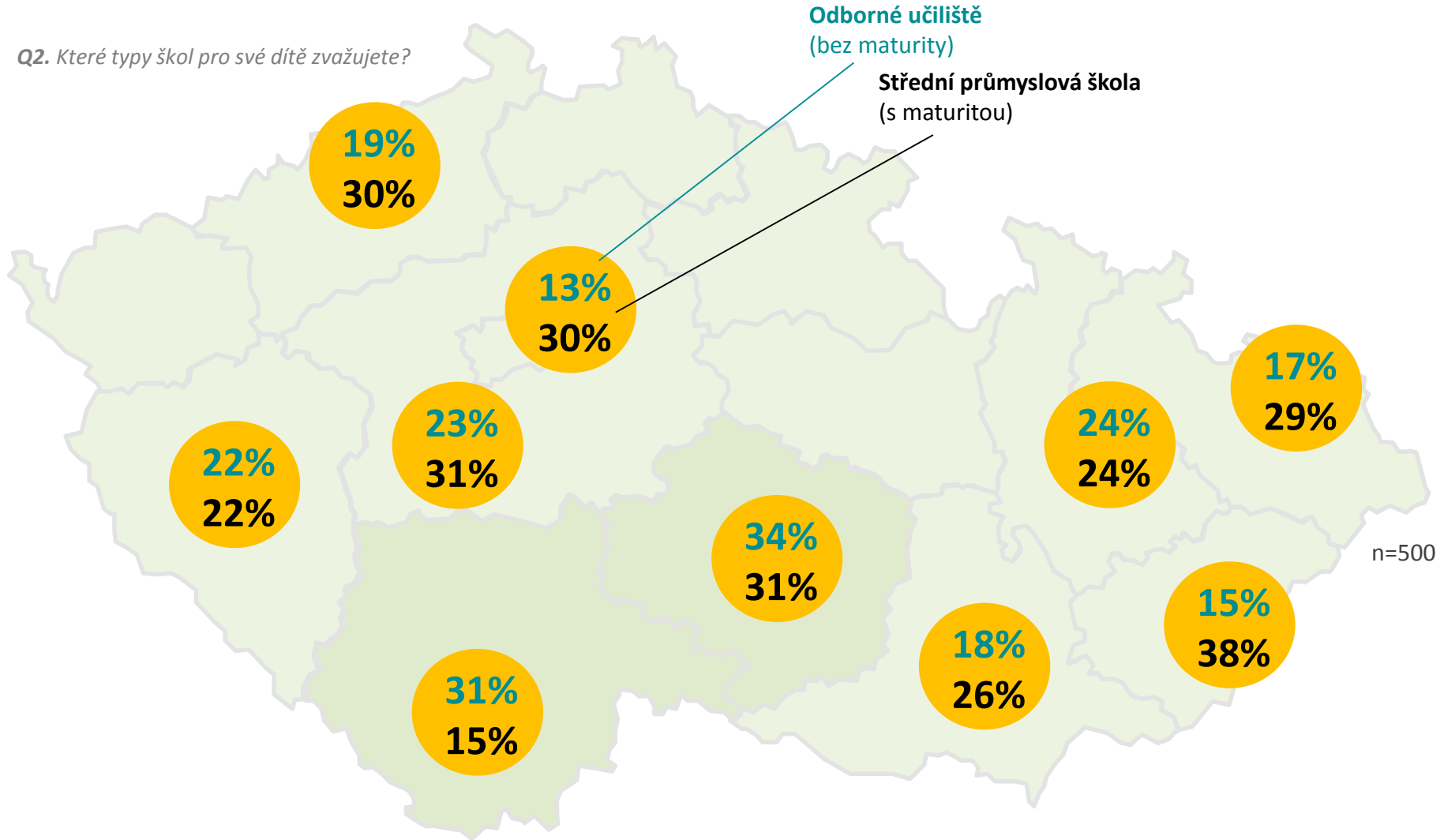

n=500

Názor AMSP ČR: Zcela zásadní sdělení celého průzkumu. Střední odborné školy s maturitou se začínají stávat velmi perspektivní formou vzdělání a fakt, že více jak dvojnásobek dětí, které uvažují o maturitě, volí odbornou školu před gymnáziem je velkou výzvou jak pro střední školy, tak pro MŠMT, neboť bude třeba aktualizovat nové obory a učinit změny, respektující požadavky rodičů. Rovněž fakt, že 20 % studentů ZŠ uvažuje o učebním oboru, je zřejmým signálem, že je třeba vytvořit širší nabídku a podporu odborných učilišť.

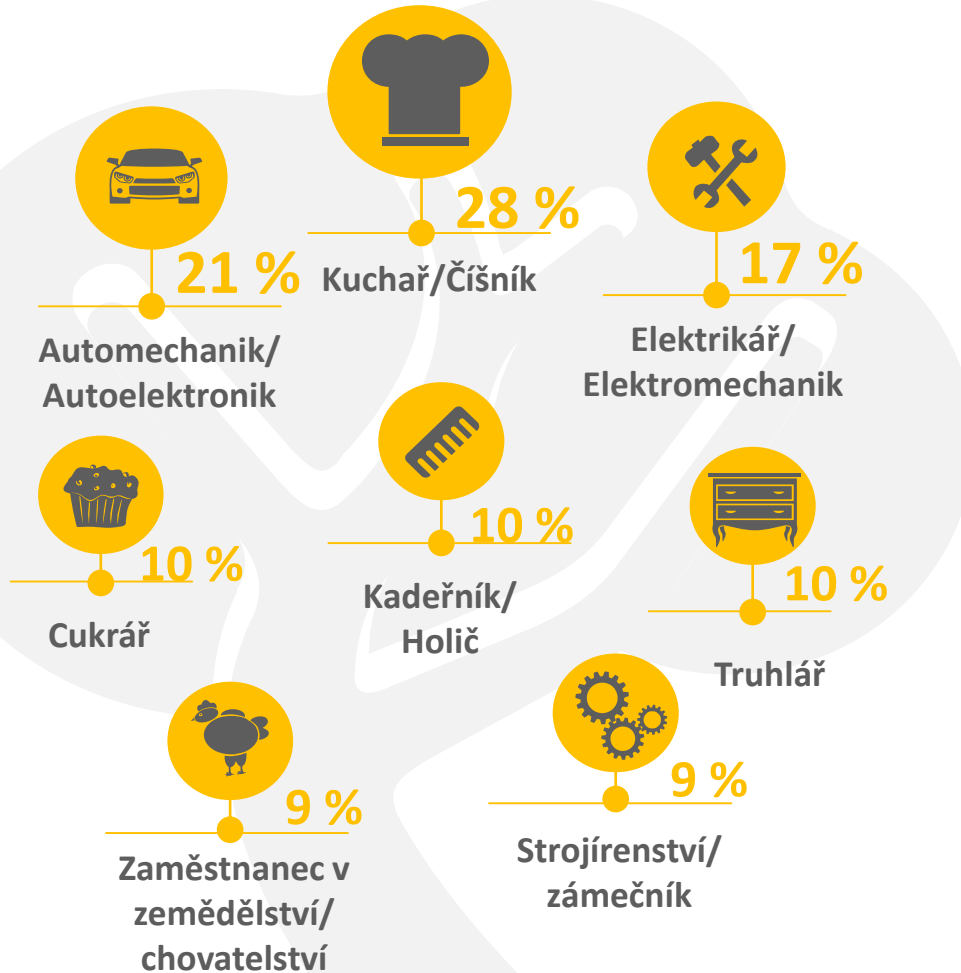
Ohledně volby odborného učiliště jsou v jednotlivých krajích výrazné rozdíly.

Q2. Které typy škol pro své dítě zvažujete?

Nejčastější zvažované obory jsou kuchař/číšník, obory zaměřené na opravu vozidel a elektro obory.

Q4. O jakém výučním oboru uvažujete pro svého syna/dceru?

n=144

Obory jsou vybírány na základě **zkušenosti** (rodina, kroužek...) a zjištění, že dítě daná **práce baví**.

„Půjdu studovat masérskou školu, od malička jsem měla tendenci masírovat rodiče a vždy si dělali legraci, že ze mě bude masérka. Hodně mě to baví.“

Dívka, Jihlava

„Chci jít na truhláře, baví mě práce se dřevem a myslím, že se tím člověk může dobře uživit, když je šikovný.“

Chlapec, Praha

„Chci jít na elektrikáře, protože to dělá táta a zkoušel jsem u něj v práci nějaké věci a hrozně mě to bavilo.“

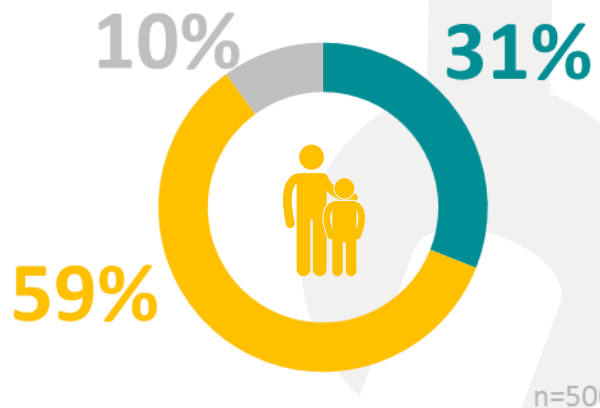
Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Je patrné, že obory, jejichž představitelé jsou prezentováni v médiích jako oborové vzory, což je typické například u oboru kuchař/číšník, vzbuzují u dětí a rodičů větší zájem. Automechanik, elektrikář nebo kadeřnické služby potvrzují analýzy AMSP ČR, velmi zajímavá je poptávka po oboru truhlář a rovněž zemědělské profese. To dává slušnou naději, že by se dali udržet mladí lidé v regionech a malých obcích.

Větší část rodičů by pro své děti upřednostňovala obory, které poskytují širší zaměření a obecný přehled. Děti naopak školy vybírají kvůli konkrétnímu zaměření.

Q7. Upřednostňoval/a byste pro své dítě spíše:

- obor, který je úzce specializovaný na nějakou konkrétní činnost
- obor, který poskytuje širší zaměření a obecný přehled
- Nevím, nedokáži říci/není to důležité

Děti si střední odborné školy/ průmyslové školy a učiliště vybírají díky konkrétnímu zaměření.

„Chtěl bych na průmyslovku, líbí se mi práce osvětlovače, kterou dělá táta. Seznámí se se spoustou herců a vydělá si dobré peníze. Několikrát jsem tam s ním byl, hodně mě to baví.“

Chlapec, Praha

„Gympl je takové pokračování základy, budou tam všechny předměty. Ne všechno mě baví a já chci dělat to, co mě baví, na gymplu se toho učí zbytečně moc.“

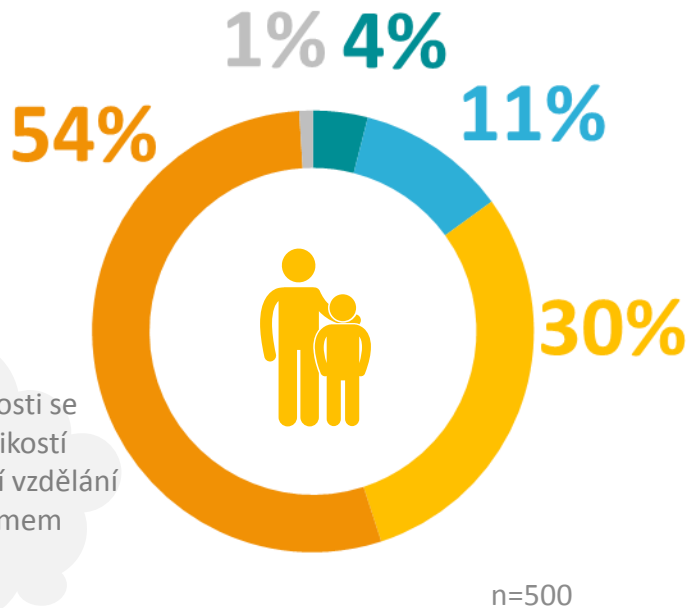
Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Další velmi důležité tvrzení, kde je třeba více přihlížet k názoru rodičů, neboť děti si ne zcela uvědomují konsekvence. Je patrné, že rodiče se domnívají, že by odborné vzdělání mělo být více univerzálnější, což činí jejich děti v budoucnosti více uplatnitelné na trhu práce. To pravděpodobně koresponduje s rychle se měnícím tržním prostředím, oborovými příležitostmi a rostoucí šíří nových profesních nabídek.

Maturita je pro větší polovinu rodičů velmi důležitá. Děti ji vnímají obdobně, ale věří, že je také důležité být šikovný a dělat něco, co je baví.

Q5. Do jaké míry je pro Vás důležité, aby Vaše dítě mělo maturitu?

- Vůbec není důležité
- Spíše není důležité
- Je spíše důležité
- Je velmi důležité
- Nevím

Míra důležitosti se zvyšuje s velikostí bydliště, výší vzdělání rodičů a příjmem domácnosti.

Maturita je důležitá – základ vzdělání, které zajistí lepší uplatnění na trhu práce, ale svou roli hraje i šikovnost a nadšení z oboru.

„Já si myslím, že když je člověk šikovný, tak nemusí mít papír, lidé se o jeho šikovnosti dozví díky známým. Ale v některých zaměstnáních rovnou chtějí lidi s maturitou nebo s vysokou, záleží jim na tom.“
Dívka, Praha

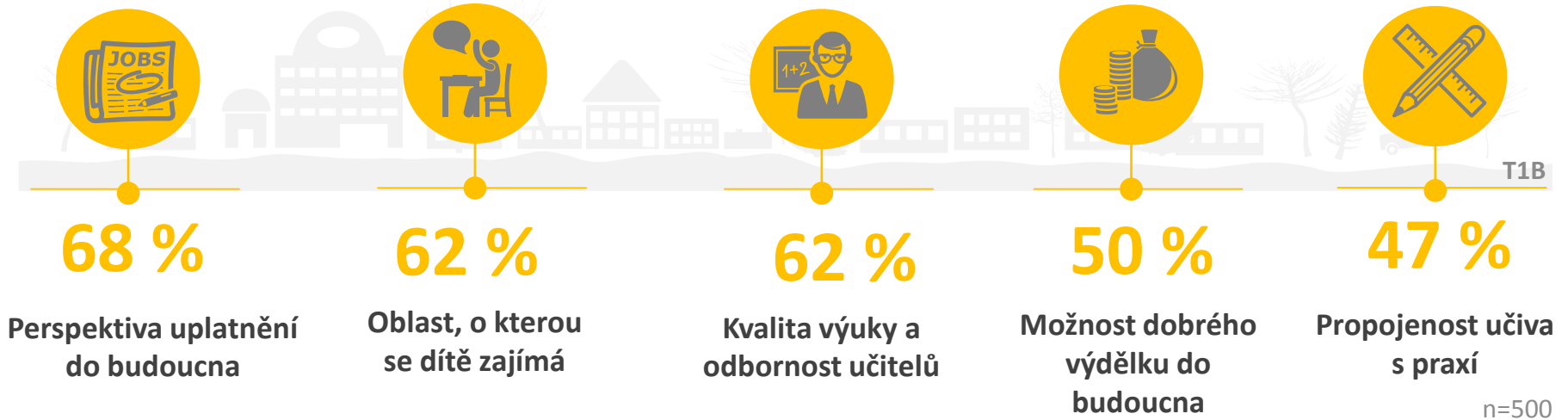
„Já teď přemýšlím hlavně nad tím, aby mě to bavilo, ale možná bych měl přemýšlet i nad tím papírem, který získám. Na to myslí spíš mamka.“
Chlapec, Praha

„Já si myslím, že maturita je dnes běžná věc, má ji každý a zaměstnavatelé s ní počítají. Je to takový základ, který doufám, že budu mít také.“
Dívka, Jihlava

Názor AMSP ČR: Potvrzuje se dlouhodobý trend, že maturita je jedním z důležitých předpokladů budoucího uplatnění. Zřejmě i zde lze hledat důvod rostoucí obliby středních odborných škol, které nabízejí jak profesní znalost, tak maturitu. I proto je třeba více provázat studium učňovských oborů s možností vazby na další studium.

Výběr školy ovlivňuje perspektiva uplatnění do budoucna, kvalita výuky a odbornost učitelů. Stejně důležité ale je i to, aby se jednalo o oblast, která dítě zajímá.

Q6. Jak důležité jsou pro Vás při výběru školy pro Vaše dítě následující parametry?

Děti školu volí podle **oboru, který je baví**, možnosti **uplatnění** v budoucnosti a **kvality výuky a praxe**. Řeší i **vybavení a vzhled školy**. Naopak nabídka kroužků nehraje roli.

„Na tu školu chodí moji kamarádi, kteří jsou fajn a jsou spokojení. Myslím, že bude kvalitní.“
Chlapec, Jihlava

„Já si školu vybírám podle oboru, chci, aby mě to bavilo. To je to nejdůležitější.“
Dívka, Praha

„S našima hodně řeším, abych studoval něco, co využiju do budoucna a že to bude mít dobré uplatnění.“
Chlapec, Praha

„Je důležité, aby tam bylo vybavení, které je k oboru potřeba, všechny přístroje a pomůcky. A aby ty věci byly kvalitní, aby se s nimi dobře pracovalo.“
Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Poměrně vyrovnané skóre, přesto se zdá, že výdělek není primární motivací, více se respektuje přání dítěte a perspektiva oboru. Z toho vyplývá, že je nezbytně nutné o budoucnosti profesí veřejně diskutovat. např. na bázi Roku řemesel a seznamovat rodiče s trendy a budoucím uplatněním.

Většina rodičů je přesvědčena, že jejich děti mají nějakou studijní vizi. Jen malá část si myslí, že jejich děti jeví zájem o výuční obory. 1 z 10 rodičů neví, jaké vize jejich dítě má.

Q11. Uvažuje Váš syn/dcera sám/sama o svých dalších studijních plánech?

ANO, můj syn/dcera uvažuje o svých studijních plánech a chce dosáhnout...

NE, neuvažuje

- vysokoškolského titulu
- maturity
- výučního oboru s maturitou
- výučního oboru bez maturity

29%

8% 6%

35%

12 %

Nevím, nezmínila/a se mi

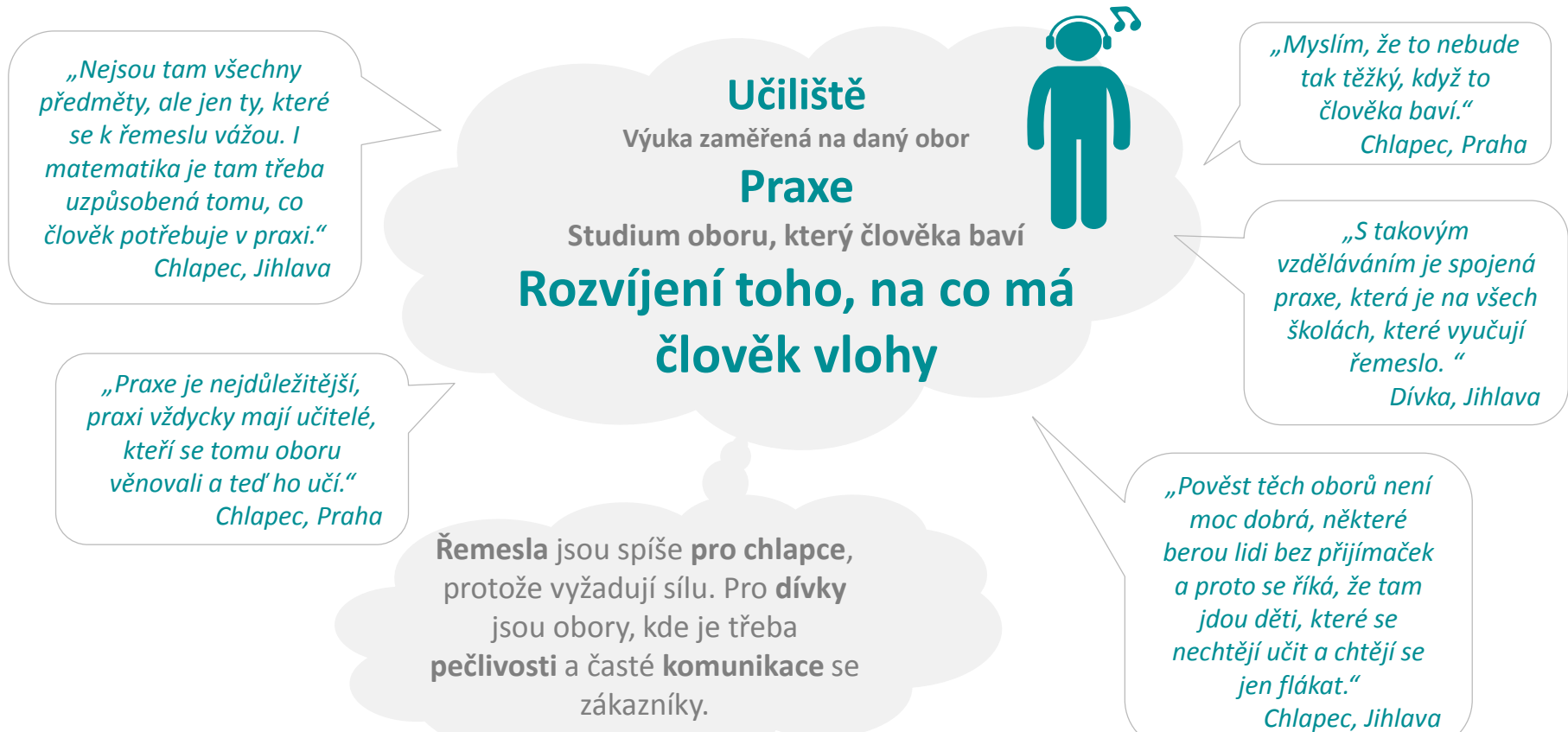
10 %

S vyšší vzdělání rodičů a příjmem domácnosti se zvyšují představy o výši dokončeného vzdělání jejich dětí.

n=500

Děti si řemeslné vzdělávání spojují s praxí a rozvíjením něčeho, na co má jedinec vloh. Někteří ale mají pocit, že výuční obory nemají dobrou pověst.

KDYŽ SE ŘEKNE ŘEMESLNÉ VZDĚLÁVÁNÍ...

Názor AMSP ČR: Opět potvrzení toho, že je třeba vzbuzovat již na základních školách zájem o zručnost, technickou dovednost, ale i základy komunikace.

Možnost zajistit si pracovní místo už v době studia by velmi uvítala téměř polovina rodičů. Děti tuto možnost vnímají též kladně.

Děti si možnost **spolupráce** během školy **nevyhledávají**, ale vnímají ji u svých známých a kamarádů kladně.

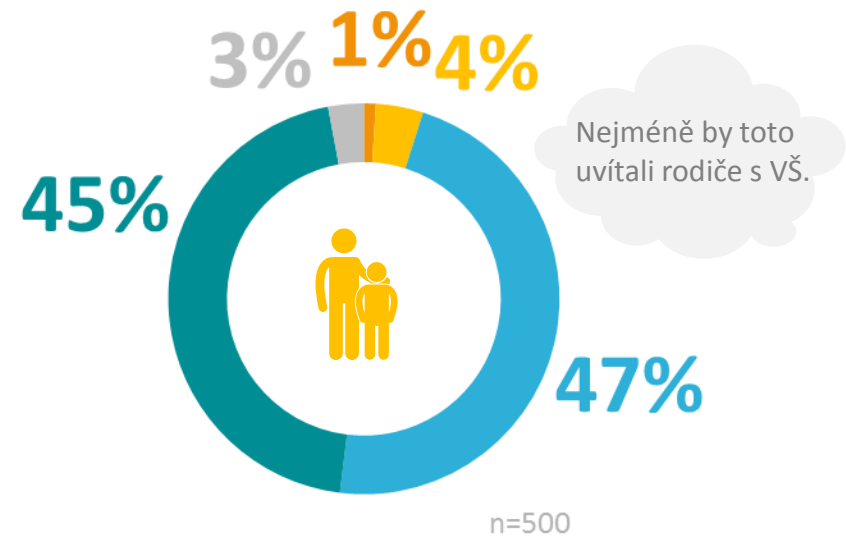
„Tahle možnost na Polanské škole je, jsou tam přímo firmy, které se školou spolupracují. Je to super.“
Chlapec, Jihlava

„U veteriny mají vlastní kliniku, kde můžou studenti dělat praxi. Potom můžou jít na vysokou nebo tam zůstat pracovat.“
Chlapec, Praha

„Kamarád při škole měl praxi přímo ve firmě a dostávali i malou výplatu. Pak tam mohli i zůstat a pracovat dál po škole.“
Chlapec, Praha

Q8. *Uvítal/a byste, kdyby Vaše dítě mělo možnost zajistit si pracovní místo do budoucna už v době, když ještě studuje?*

- Vůbec bych to neuvítal/a
- Spíše bych to neuvítal/a
- Spíše bych to uvítal/a
- Velmi bych to uvítal/a
- Nevím, nedokáži říci

Názor AMSP ČR: Dobrá zpráva pro zaměstnavatele, kteří mají zájem o profesně orientované studenty. I u firem je třeba vyvinout vyšší aktivitu.

2/5 rodičů preferují podnikání, ale až tehdy, kdy bude mít jejich dítě nějaké zkušenosti. Děti podnikání vnímají jako výhodu, kdy mohou výtěžek ovlivnit pílí a šikovností.

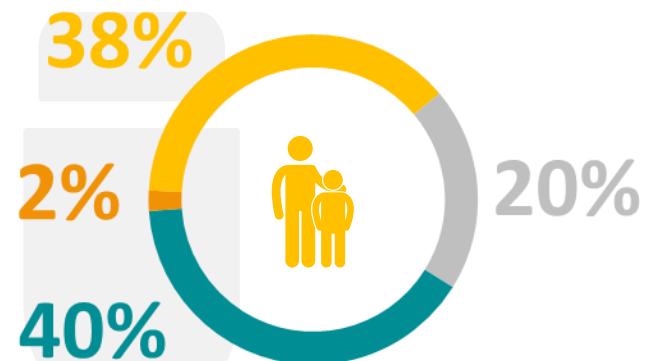
„Myslím, že nejdříve je člověk zaměstnaný pod nějakým mistrem, potom, když je šikovný, si otevře vlastní podnik a sám se stane mistr a zaměstnává a učí nové lidi.“
Chlapec, Jihlava

„Řemeslo je podle mě super v tom, že člověk pracuje sám na sebe a vydělá si podle toho, jak moc pracuje a jak je šikovný.“
Chlapec, Praha

Q9. Upřednostňovala byste pro své dítě do budoucna spíše zaměstnanecký poměr nebo aby podnikalo?

- Obecně preferuji zaměstnanecký poměr
- Preferuji, aby mé dítě podnikalo hned po dokončení školy
- Preferuji, aby mé dítě podnikalo až po nějaké zkušenosti v zaměstnaneckém poměru
- Nevím

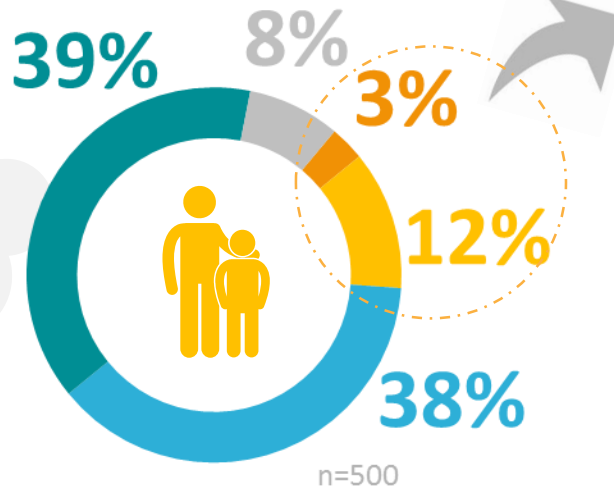

Názor AMSP ČR: Je dobrou zprávou, že děti uvažují o podnikání, je ale zřejmé, že to u řemesel není hned po skončení školy, ale že nejdříve hledají zaměstnavatele, kde by získali praktické zkušenosti.

Q12. Kdyby Vaše dítě chtělo studovat řemeslo, podpořil/a byste ho?

- Rozhodně bych se mu to snažil/a rozmluvit
- Spíše bych se snažil/a mu to rozmluvit
- Spíše bych ho podporoval/a
- Rozhodně bych ho podporoval/a
- Nevím, nedokážu posoudit

Rozhodně by podpořili hlavně rodiče s výučním oborem a nižším příjmem domácnosti. Rodiče s VŠ by spíše podpořili.

„Protože má na víc, ale kdyby neměla, tak budu podporovat řemeslo.“

Q13. Proč byste své dítě nepodpořil/a ve studiu řemesla?

n=78

„Syn není šikovný, bylo by to pro něj spíš trápením.“

„Dnes se řemeslem moc uživit nedá.“

„Je jedničkářka, má vyznamenání. Bylo by škoda, kdyby nepokračovala ve studiu.“

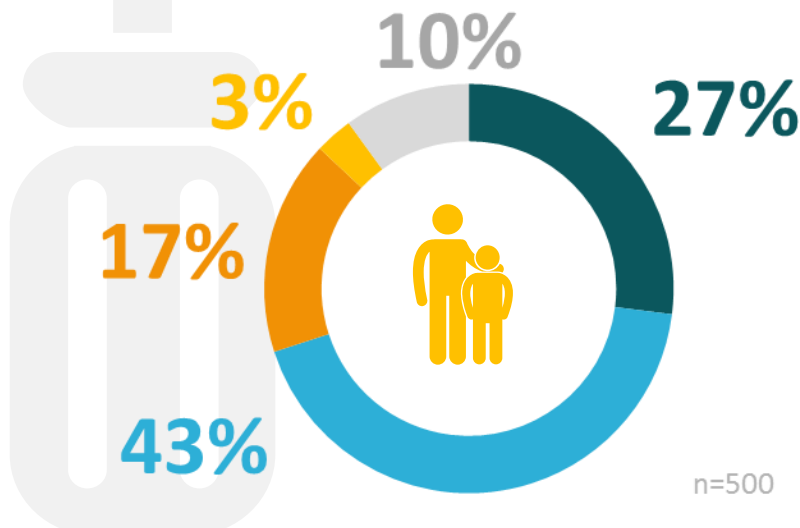
OBECNÉ VNÍMÁNÍ ŘEMESEL

Do řemeslného kroužku by poslala své děti velká část rodičů. Sami děti by takové kroužky uvítaly namísto klasickým rukodělným předmětům, aby se naučily novým věcem, které jsou užitečné.

Q6B. Využila byste pro své dítě/děti na základní škole nabídku kroužku řemeslných dovedností?

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Nevím, nedokáži říci/není to důležité

„Mně vadí, že holky vaří a kluci musí chodit na IT, taky bych chtěl vařit.“
Chlapec, Praha

„Na kroužku neděláme nic jiného, než že píšeme všema deseti a to mě nebaví. Radši bych se naučil něco nového.“
Chlapec, Praha

„Chtěl bych, abychom se naučili něco nového a užitečného. Na pracovních činnostech jsme se naposledy učili třeba krasopisně psát jedno písmeno, to mi nepřijde moc důležité.“
Chlapec, Jihlava

Názor AMSP ČR: Rodiče i děti mají zájem o řemeslné kroužky a potvrzují dlouhodobý zájem AMSP ČR a profesních spolků - zavést opětovně dílny ve školách, příp. organizovat pro děti odborné kroužky na odborných, středních nebo profesně orientovaných školách.

Řemeslo v lidech nejčastěji vyvolává asociaci s manuální činností. Děti v něm vidí možnost výtěžku na živnost.

Q14. Co se Vám vybaví, když se řekne řemeslo?

Očima rodičů

Zedník

Zručnost / šikovnost / dovednost

**Manuální činnost/práce
rukama**

Elektrikář

Výroba / tvoření výrobku

Odbornost

Automechanik

„Manuální druh práce zaměřený na určitou specializaci. Řemeslo člověka živí.“

„Dovednosti v daném oboru, šikovnost.“

„Živí se rukama. Naprosto ovládá činnost, na kterou je zaměřený.“

Očima dětí

Práce na živnost

Umělecká činnost

Manuální práce

Zručnost

Něco, co se dělá rukama

Dřina

Šikovnost

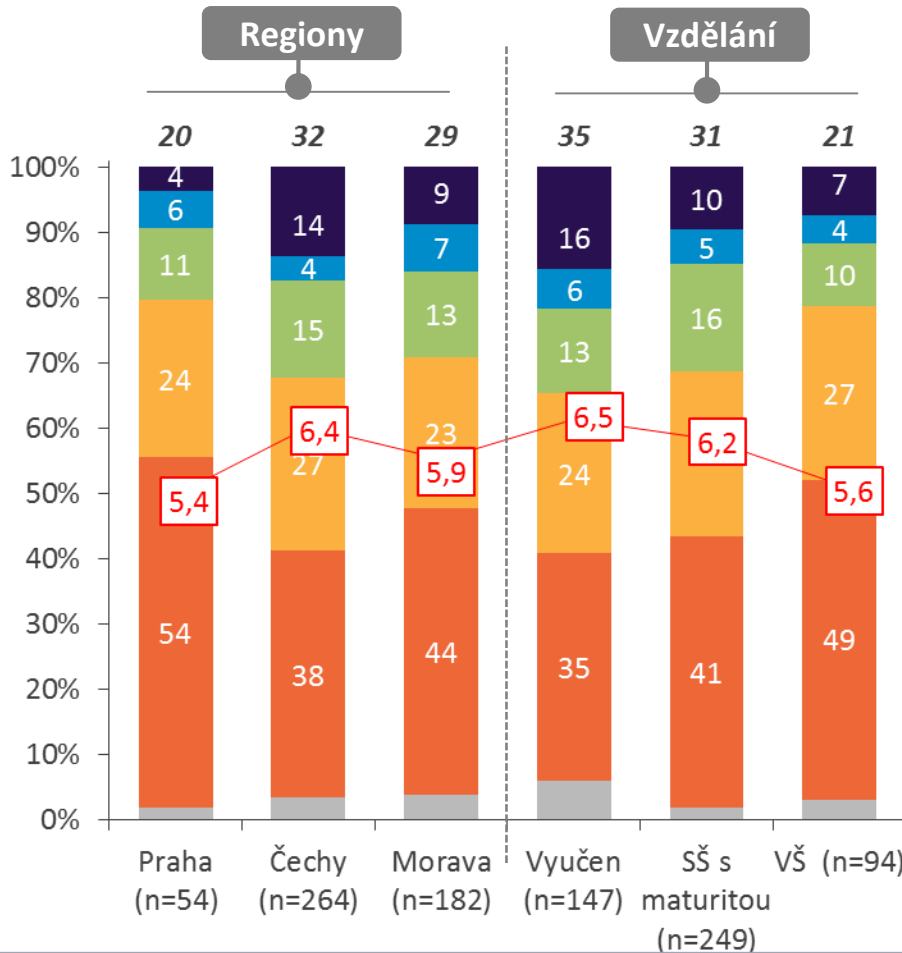
„Řemeslo je možnost pracovat sám na sebe.“
Chlapec, Praha

„Člověk musí skvěle umět to dané řemeslo, není to něco, co by uměl každý a hned. Je potřeba, aby k tomu měl vlohy.“
Dívka, Jihlava

Názor AMSP ČR: Děti i rodiče vnímají řemeslo nikoliv jako něco podřadného, ale naopak jako něco, co je spojeno s výjimečnou zručností a schopností umět se prakticky postavit k práci.

Společnost řemeslné obory vnímá spíše jako méně prestižní. Z velké části ale věří, že se bude prestiž řemeslných oborů do budoucnosti zvyšovat.

Q15. Jak vnímáte prestiž řemeslných oborů v dnešní době?

Q16. Jak vnímáte prestiž řemeslných oborů do budoucnosti?

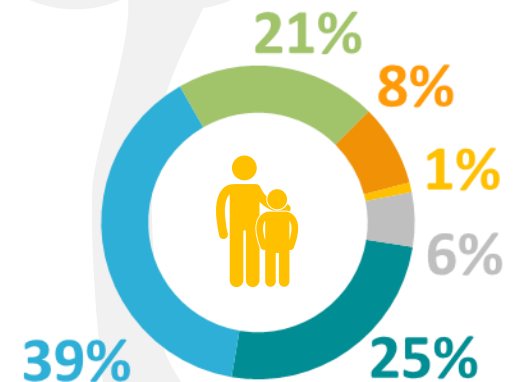
Prestiž řemeslných oborů se bude do budoucnosti....

- rozhodně zvyšovat
- spíše zvyšovat
- zůstane stejná
- spíše zhoršovat
- rozhodně zhoršovat
- Nevím

n=500

Top 3 Box

- Velmi prestižní
- 9
- 8
- (6-7)
- (1-5)
- Nevím
- ▲ Mean

n=500

Názor AMSP ČR: I když řemeslo v současnosti nepatří mezi prestižní profese, je dobré, že většina veřejnosti vnímá, že jeho význam poroste, řemeslu se začíná věřit a perspektiva je lepší než současnost. To by mohlo ovlivnit rozhodování rodičů při volbě školy.

Podle dětí prestiž řemeslných oborů oproti minulosti vzrostla, protože společnost oceňuje originální ručně tvořenou práci.

Ztráta prestiže řemesla
v minulosti
a upřednostňování
nerukodělných oborů a
studia VŠ

Ale řemeslné/rukodělné
obory získávají opět
**lepší postavení –
originalita a
nenahraditelnost**

*„Myslím, že řemeslo mělo spíš špatnou pověst, říkalo se, že lidé, kteří pracují hlavou a ne rukama, jsou ve vyšší vrstvě, a že lidé pracující rukama pracují pro bohaté. Přitom i řemeslník si může vydělat tolik peněz jako právník, i víc, když je šikovný.“
Chlapec, Praha*

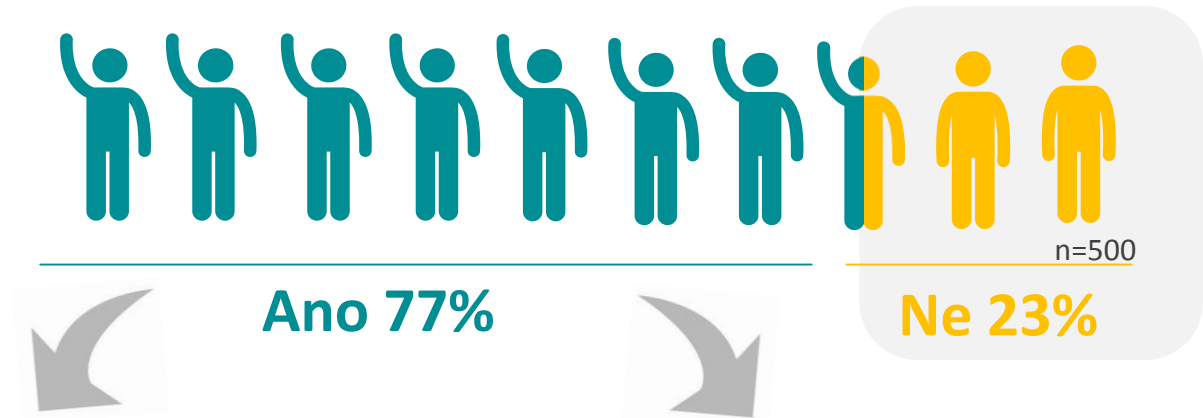
*„Každý koukal na to, jestli má člověk titul, ale dnes lidi chtějí kvalitní práci, a když je člověk dobrý, titul nepotřebuje.“
Chlapec, Praha*

*„Lidé dnes už nechtějí výrobky, které má každý. Raději si připlatí za originální kousek, vím to od svého známého, který je truhlář. Má spoustu zakázek.“
Dívka, Jihlava*

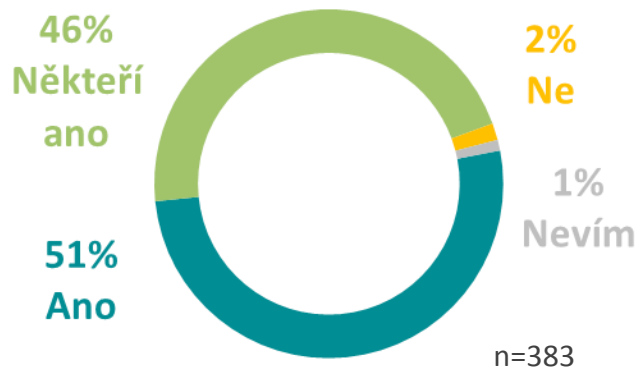
*„Teď je řemeslníků méně a lidé si uvědomují, že jsou potřeba.“
Dívka, Jihlava*

Téměř 4/5 dotázaných znají ve svém okolí blíže nějakého řemeslníka. Polovina z nich by řekla, že se mu daří dobře a že je dobrým příkladem.

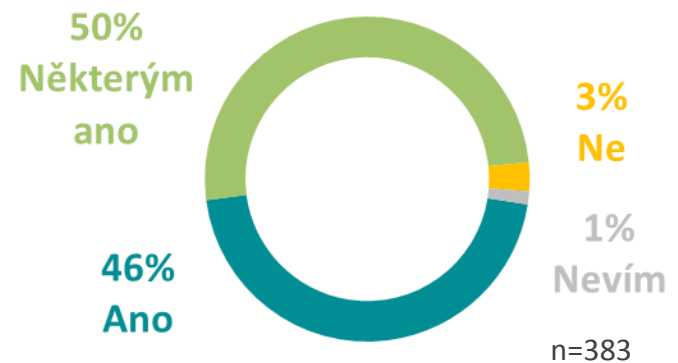
Q17. Máte ve svém okolí nějakého řemeslníka/y, u něhož víte, jak pracuje a jak se mu daří?

Q18. Řekl/a byste, že je tento řemeslník/ci dobrým příkladem?

Q19. Řekl/a byste, že je tento řemeslník/ci úspěšný a daří se mu dobře?

Názor AMSP ČR: Poměrně pozitivní hodnocení blízkých řemeslníků, je patrné, že příklady z okolí mají vliv na rozhodování a má tedy význam hovořit o jejich uplatnění.

Nejlépe hodnoceným řemeslem na základě všech atributů jsou elektrikářské obory.

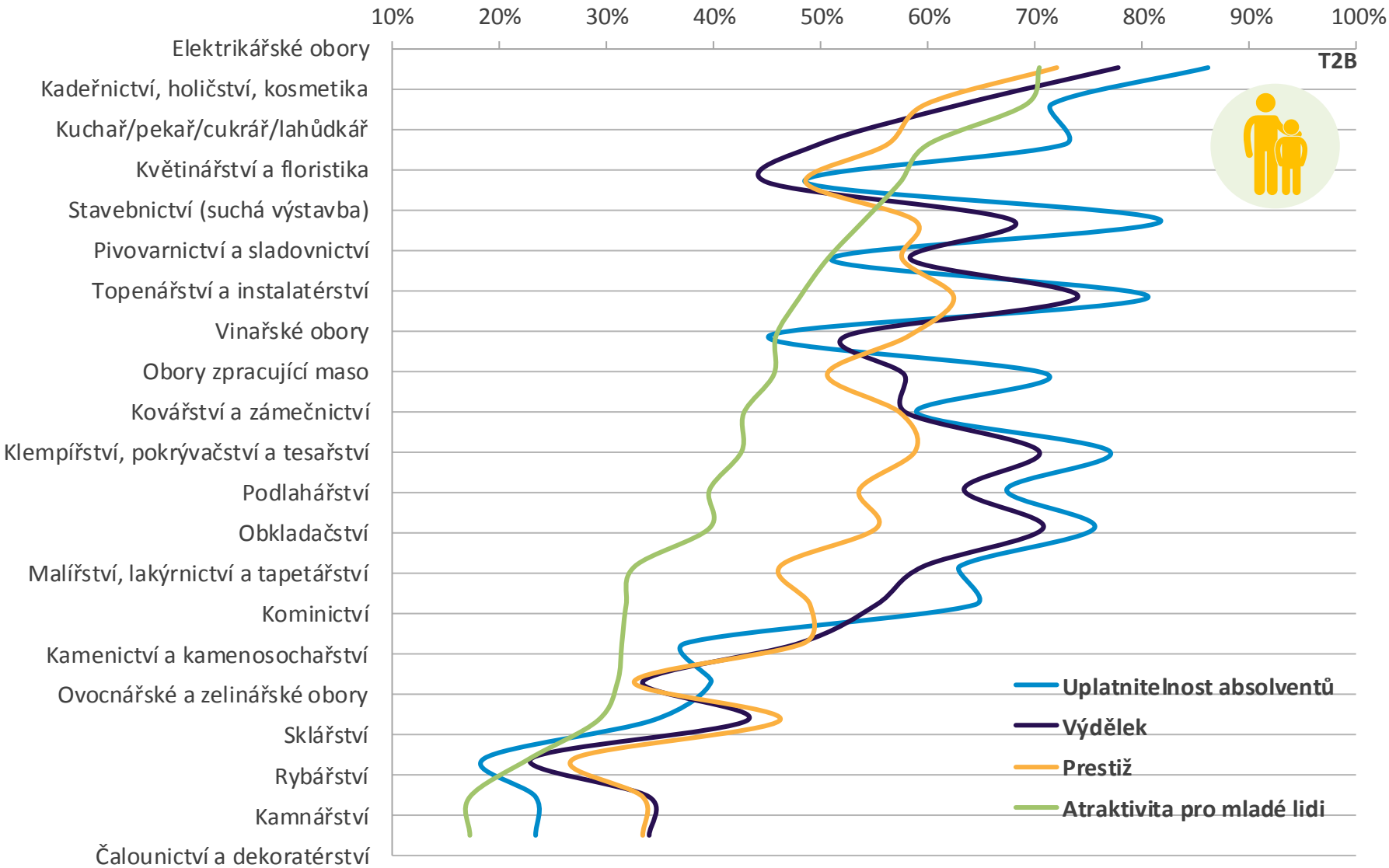
Názor AMSP ČR: Je patrné, že lidé věří tomu že stavět se bude stále a tedy profese navázané na stavebnictví, příp. údržbu bytových jednotek, jsou pro uchazeče perspektivní.

Řemeslné obory jsou obecně vnímány pro mladé lidi jako spíše méně atraktivní a méně prestižní. Naopak většina z nich je vnímána jako dobrá příležitost pro uplatnění.

T2B

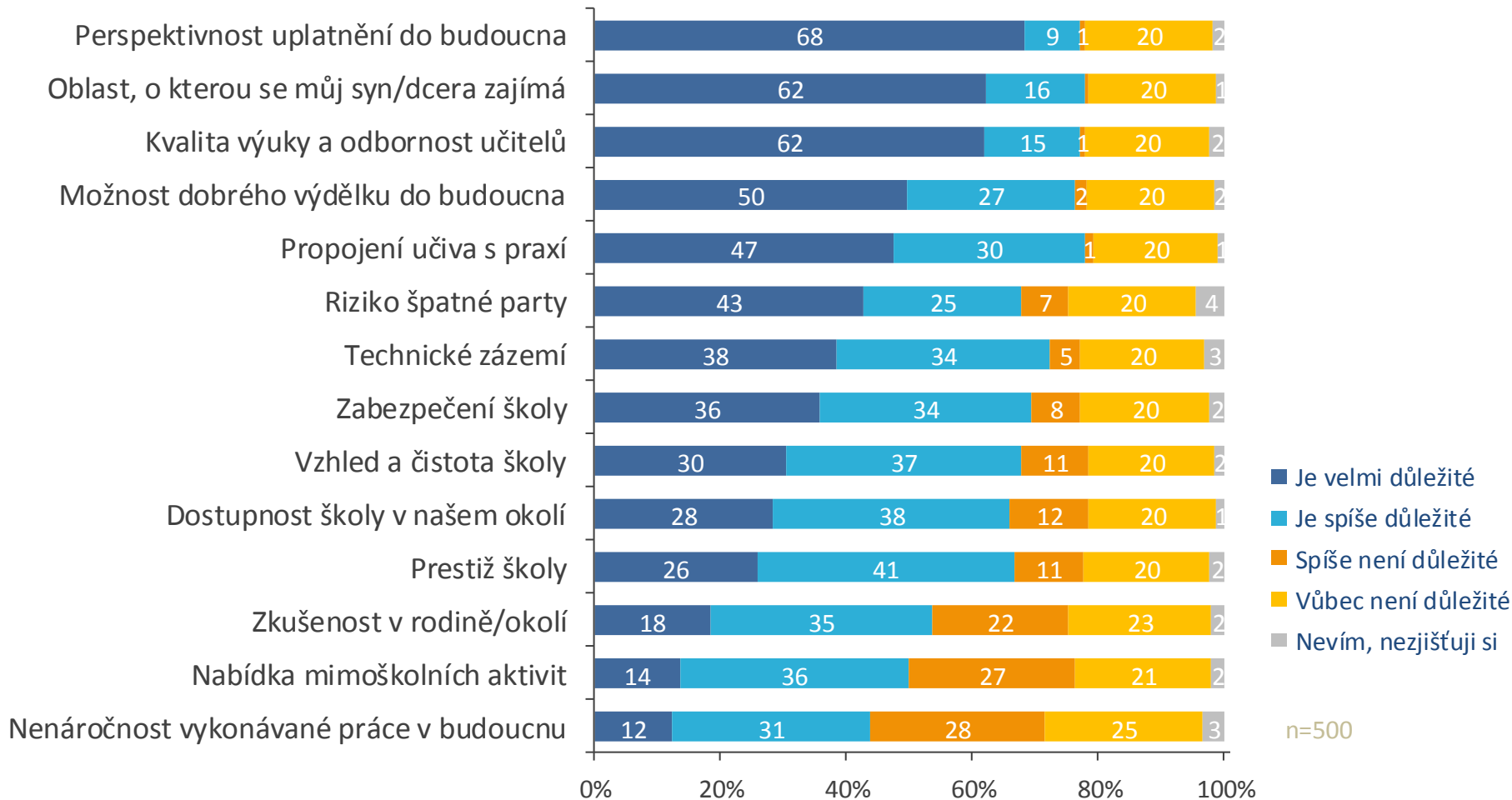
PŘÍLOHY

Nenáročnost práce vykonávané v budoucnu, mimoškolní aktivity a zkušenost z rodiny hrají nejmenší roli při výběru školy.

Q6. Jak důležité jsou pro Vás při výběru školy pro Vaše dítě následující parametry?

Z širšího výběru škol rodiče nejčastěji volí pro své děti střední odborné školy, střední průmyslové školy a gymnázia.

Q6. Jak důležité jsou pro Vás při výběru školy pro Vaše dítě následující parametry?

n=500

Názor AMSP ČR: Začíná se projevovat, že rodiče začínají preferovat praktické vzdělání, přesto ale jednoznačně upřednostňují obory ukončené maturitou.